

กง.201 การเงินธุรกิจ (ภาค 1/2561)

(2) รายงานการเงิน และการวิเคราะห์รายงานการเงิน Financial Reporting and Financial Statements Analysis

(ใช้ทุกกลุ่ม)

OUTLINE:

- 7.1 รายงานทางการเงิน (Financial Reporting):
  - รายงานประจำปีของกิจการ (Annual Report)
  - ข้อมูลเชิงพรรณนา (Qualitative Information)
  - ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Information)
- 7.2 การวิเคราะห์งบการเงิน (Financial Statements Analysis)
  - งบการเงินฐานร่วม (Common Size Statements)
  - อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis)

รายงานทางการเงิน (Financial Reporting)

OUTLINE: 7.1 รายงานทางการเงิน

- รายงานประจำปีของกิจการ (Annual Report)
  - ข้อมูลเชิงพรรณนา (Qualitative Information)
  - ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Information)
- งบการเงิน (Financial Statements)
  - งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Income Statement)
  - งบแสดงฐานะการเงิน (Statement of Financial Position)
  - งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (Statement of Changes in Owners' Equity)
  - งบกระแสเงินสด (Cash Flows Statement)

รายงานประจำปีของกิจการ (Annual Report)

เป็นรายงานข้อมูลสำคัญ ที่ธุรกิจต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริษัทมหาชนที่มีหุ้นซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ จะต้องมีการจัดทำออกมาเป็นรายปี ทุกสิ้นงวดบัญชี เพื่อให้แก่ผู้ถือหุ้น รายงานดังกล่าวจะประกอบด้วยข้อมูล 2 ประเภท

- ◆ ข้อมูลเชิงพรรณนา (Qualitative Information)
- ◆ ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Information)

ข้อมูลเชิงพรรณนา (Qualitative Information)

- ✦ เป็นการรายงานข้อมูล ที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างปี ผลกระทบที่มีต่อกิจการ ไม่ว่าจะเป็นไปในทางที่ดี หรือไม่ดีก็ตาม การดำเนินการเพื่อลดผลกระทบนั้น หรือเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีส่วนทำให้กิจการประสบความสำเร็จ
- ✦ ในขณะเดียวกัน ก็จะมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับแผนงานในอนาคต เพื่อเป็นการสร้างรายได้ และสร้างการเติบโตต่อไป

ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Information)

- ✦ ข้อมูลประเภทนี้จะแสดงออกมาในรูปตัวเลข หรืองบการเงินนั่นเอง โดยนอกจากผู้อ่านงบจะได้ข้อมูลที่เป็นเหตุ เป็นผลของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรอบปี จากข้อมูลเชิงพรรณนาแล้ว ยังจะได้เห็นผลของเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านั้น ออกมาเป็นตัวเลขที่สื่อความหมายถึง ผลการดำเนินงาน (งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ) และฐานะทางการเงิน (งบแสดงฐานะการเงิน) ด้วย
- ✦ ข้อมูลทั้งสองประเภท ทำให้ผู้อ่านงบได้มีความเข้าใจที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (Statement of Income)

- ✦ เป็นงบที่สรุปรายได้จากการดำเนินงาน และค่าใช้จ่ายประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ต้นทุนขาย ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นต้น แสดงถึงผลการดำเนินงานสำหรับงวดบัญชีนั้น ๆ
- ✦ บรรทัดสุดท้าย (Bottom Line) แสดงถึงผลกำไรต่อหุ้น เป็นข้อมูลที่มีความสำคัญและทุกฝ่ายให้ความสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ถือหุ้น เป็นตัวเลขสุทธิจากค่าใช้จ่ายทุกอย่างที่ตกมาเป็นผลตอบแทนถึงผู้ถือหุ้นในที่สุด

บริษัท เพ็ญดาว จำกัด (หน่วย : บาท)
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2559

ขายสุทธิ		600,000
หัก ต้นทุนขาย		<u>460,000</u>
กำไรขั้นต้น		140,000
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		
ค่าใช้จ่ายบริหารงานทั่วไป	30,000	
ค่าเสื่อมราคา	<u>30,000</u>	<u>60,000</u>
กำไรจากการดำเนินงาน		80,000
หัก ดอกเบี้ยจ่าย		<u>10,000</u>
กำไรก่อนภาษี		70,000
หัก ภาษีเงินได้นิติบุคคล 15%		<u>10,500</u>
กำไรสุทธิสำหรับผู้ถือหุ้นสามัญ		<u>59,500</u>
กำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS)		3.05

ก.ง.201 การเงินธุรกิจ 1/2561

9

งบแสดงฐานะการเงิน (Statement of Financial Position)

เป็นงบที่แสดงฐานะทางการเงินของกิจการ
ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง โดยข้อมูลด้านซ้ายมือ
ของงบ แสดงถึงเงินลงทุนในสินทรัพย์เพื่อ
การสร้างรายได้ (Investment) ในขณะที่ด้าน
ขวามือของงบ แสดงแหล่งที่มาของเงินทุน
(Financing)

ก.ง.201 การเงินธุรกิจ 1/2561

10

บริษัท เพ็ญดาว จำกัด
งบแสดงฐานะการเงิน (หน่วย : บาท) ณ 31 ธันวาคม 2559

เงินสด	15,000	เจ้าหนี้การค้า	57,000
หลักทรัพย์ฯ	7,200	ตัวเงินจ่าย	13,000
ลูกหนี้การค้า	34,100	ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	<u>5,000</u>
สินค้าคงคลัง	<u>82,000</u>	หนี้สินหมุนเวียนรวม	<u>75,000</u>
สินทรัพย์หมุนเวียนรวม	<u>138,300</u>	หนี้สินระยะยาว	<u>150,000</u>
ที่ดินและอาคาร	150,000	หุ้นสามัญ	110,200
เครื่องจักรและอุปกรณ์	200,000	กำไรสะสม	<u>73,100</u>
เฟอร์นิเจอร์และเครื่องตกแต่ง	54,000	ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม	<u>183,300</u>
สินทรัพย์อื่น ๆ	<u>11,000</u>		
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนรวม	415,000		
หัก สำรองค่าเสื่อมราคา	<u>145,000</u>		
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนสุทธิ	<u>270,000</u>		
สินทรัพย์รวมทั้งสิ้น	<u>408,300</u>	หนี้สินและทุนรวม	<u>408,300</u>

ก.ง.201 การเงินธุรกิจ 1/2561

11

ประเด็นสำคัญในงบแสดงฐานะการเงิน ที่ควรทำความเข้าใจ

- เงินสด และสินทรัพย์อื่น ๆ
- หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น
- ส่วนประกอบของส่วนของผู้ถือหุ้น
- นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการประเมินราคาสินค้าคงคลัง
- นโยบายการบัญชีที่ต่างกันในการคิดค่าเสื่อมราคา
- เป็นต้น

ก.ง.201 การเงินธุรกิจ 1/2561

12

แนวคิดที่น่าสนใจ ของงบแสดงฐานะการเงิน และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

☉ งบแสดงฐานะการเงิน แสดงค่าของรายการ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง

- - - > Stock Concept

☉ งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ แสดงค่าของรายการที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชี

- - - > Flow Concept

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

ตัวอย่างนี้ แสดงถึงการเปลี่ยนแปลง อันเกิดจากผลการดำเนินงานของปี เกิดขึ้นจากผลการดำเนินงานสุทธิ และการจ่ายเงินปันผลประจำปี ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปีเท่านั้น

ตามมาตรฐานใหม่ ได้กำหนดให้มีการจัดทำบัญชีโดยละเอียด แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงทุกอย่างที่อาจเกิดขึ้น กับส่วนของผู้ถือหุ้น โดยมีแบบฟอร์มที่หาดู และศึกษาได้จากมาตรฐานใหม่ ในที่นี้ไม่ได้นำส่วนของงบโดยละเอียดนั้นมาแสดง เนื่องจากนักศึกษาได้เรียนจากวิชาการบัญชีการเงินเบื้องต้น และสามารถทบทวนทำความเข้าใจได้ด้วยตัวเอง

ตัวอย่าง งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

บริษัท เพ็ญดาว จำกัด
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (หน่วย : บาท)
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2559

กำไรสะสมต้นงวด	50,200
<u>บวก</u> กำไรสุทธิของปี	59,500
<u>หัก</u> เงินปันผลของปี	36,600
กำไรสะสมปลายงวด	<u>73,100</u>

งบกระแสเงินสด (Cash Flows Statement)

เป็นงบการเงินที่แสดงถึงผลกระทบของกิจกรรมหลัก 3 อย่างของธุรกิจ คือ

- การดำเนินงาน (Operating)
- การลงทุน (Investing)
- การจัดหาเงินทุน (Financing)

ที่มีต่อฐานะเงินสดในงวดเวลาหนึ่งของกิจการ ในทางบัญชีมีการจัดทำได้ทั้งรูปแบบทางตรง และทางอ้อม ตัวอย่างที่แสดงไว้เป็นวิธีการทางอ้อม ในวิชานี้มุ่งเน้นความเข้าใจและการใช้ประโยชน์จากงบเป็นหลัก ไม่ใช่การจัดทำงบ ซึ่งนศ.ได้เรียนมาในวิชา AC 201 แล้ว

บริษัท เพ็ญดาว จำกัด				
รายการเปลี่ยนแปลง ในบัญชีงบแสดงฐานะการเงินระหว่างปี 2559 (หน่วย : บาท)				
	31 ธันวาคม		การเปลี่ยนแปลง	
	2559	2558	แหล่งที่มา	แหล่งใช้ไป
เงินสด	15,000	16,000	1,000	
หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด	7,200	8,000	800	
ลูกหนี้การค้า	34,100	42,200	8,100	
สินค้าคงคลัง	82,000	50,000		32,000
ที่ดินและอาคาร	150,000	150,000		
เครื่องจักรและอุปกรณ์	200,000	190,000		10,000
เฟอร์นิเจอร์และเครื่องตกแต่ง	54,000	50,000		4,000
สินทรัพย์อื่น ๆ	11,000	10,000		1,000
สำรองค่าเสื่อมราคา	145,000	115,000	30,000	

กง.201 การเงินธุรกิจ 1/2561

17

ตาราง 3-4 (ต่อ)				
	31 ธันวาคม		การเปลี่ยนแปลง	
	2554	2553	แหล่งที่มา	แหล่งใช้ไป
เจ้าหนี้การค้า	57,000	49,000	8,000	
ตั๋วเงินจ่าย	13,000	16,000		3,000
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	5,000	6,000		1,000
หนี้สินระยะยาว	150,000	160,000		10,000
หุ้นสามัญ	10,200	120,000		9,800
กำไรสะสม	73,100	50,200	<u>22,900</u>	<u>70,800</u>
			<u>70,800</u>	<u>70,800</u>

กง.201 การเงินธุรกิจ 1/2561

18

บริษัท เพ็ญดาว จำกัด		
งบกระแสเงินสด (หน่วย : บาท)		
สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2554		
กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน		
กำไรสุทธิ	59,500	
บวก ค่าเสื่อมราคา	30,000	
หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดลดลง	800	
ลูกหนี้การค้าลดลง	8,100	
เจ้าหนี้การค้าเพิ่มขึ้น	8,000	
ลบ สินค้าคงคลังเพิ่มขึ้น	(32,000)	
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายลดลง	(1,000)	73,400

กง.201 การเงินธุรกิจ 1/2561

19

กระแสเงินสดจากการลงทุน		
ลงทุนเพิ่มสุทธิในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		(15,000)
กระแสเงินสดจากการจัดหาเงินทุน		
จ่ายเงินปันผลหุ้นสามัญ	(36,600)	
ตั๋วเงินจ่ายลดลง	(3,000)	
หนี้สินระยะยาวลดลง	(10,000)	
หุ้นสามัญลดลง	(9,800)	(59,400)
เงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น (ลดลง)		<u>(1,000)</u>
เงินสดต้นงวดยกมา		16,000
เงินสดปลายงวดยกไป		<u>15,000</u>

กง.201 การเงินธุรกิจ 1/2561

20

แหล่งที่มาและ ใช้จ่ายของเงินสด

- จากการดำเนินงาน (Operating)
- จากการลงทุน (Investing)
- จากการจัดหาเงิน (Financing)

จากการดำเนินงาน

เงินสดรับจาก
การจำหน่าย
สินค้าและบริการ

-

เงินสดจ่ายเพื่อ
การได้มาซึ่ง
สินค้าและบริการ

=

เงินสดสุทธิจาก
การดำเนินงาน

จากการลงทุน

เงินสดรับจาก
การจำหน่าย
สินทรัพย์ไม่
หมนเวียน

-

เงินสดจ่ายเพื่อ
ลงทุนใน
สินทรัพย์
ไม่หมนเวียน

=

เงินสดสุทธิจาก
การลงทุน

จากการจัดหาเงินทุน

เงินสดรับจาก
การกู้และการ
เพิ่มทุน

-

เงินสดจ่ายเพื่อ
จ่ายปันผลและ
การชำระคืนหนี้สิน

=

เงินสดสุทธิจาก
การจัดหาเงินทุน

กระแสเงินสดและช่วงชีวิตของธุรกิจ LIFE CYCLE

ตัวอย่าง รูปแบบของกระแสเงินสดของกิจการ 4 กรณี
ปรากฏดังนี้: ให้ความหมายอย่างไรบ้าง

เงินสดจาก	ก	ข	ค	ง
การดำเนินงาน	(3)	7	20	8
การลงทุน	(15)	(10)	(8)	(2)
การจัดหาเงิน	<u>20</u>	<u>2</u>	<u>(7)</u>	<u>(3)</u>
เงินสดสุทธิ	2	(1)	5	3

จากตัวอย่างรูปแบบของกระแสเงินสดทั้ง 4 กรณี จะได้ว่า

- ❖ กิจการ ก น่าจะอยู่ในช่วงเริ่มต้น มีการใช้เงินลงทุน (-15) มีการระดมเงินทุน (+20) ในขณะที่การดำเนินงานยังไม่สามารถสร้างกระแสเงินสดให้เป็น + ได้ มีค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ ต้องอดทนรอพืชที่ได้อะไรบ้าง
- ❖ กิจการ ข เริ่มมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน (+7) มีการลงทุนเพิ่มน้อยลง (-10) และมีการจัดหาเงินทุนเพิ่มน้อยลง (+2) น่าจะแสดงถึงธุรกิจเริ่มเติบโตได้บ้าง แต่ยังไม่เต็มที่นัก

จากตัวอย่างรูปแบบของกระแสเงินสดทั้ง 4 กรณี จะได้ว่า

- ❖ กิจการ ค น่าจะแสดงถึงขั้นตอนการเติบโต เก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากสิ่งที่ได้ลงทุนเอาไว้ สามารถสร้างกระแสเงินสดได้มากขึ้นจากการดำเนินงาน (+20) มีการลงทุนเพิ่มเพื่อรักษากำลังการผลิต (-8) ในขณะที่เริ่มจ่ายเงินคืนให้กับผู้ลงทุน ไม่ว่าจะเป็นเงินต้น หรือ ดอกเบี้ย หรือ เงินปันผล
- ❖ กิจการ ง น่าจะแสดงถึงขั้นตอนที่กำลังอิ่มตัว และเริ่มถดถอย กระแสเงินสดจากการดำเนินงานยังมีเข้ามา แต่ลดน้อยลง มีการลงทุนเพิ่มเล็กน้อย และคืนเงินให้ผู้ลงทุนได้บ้าง ธุรกิจที่อยู่ในขั้นตอนนี้จะต้องทบทวนนโยบายต่างๆ เพื่อให้อยู่รอดได้อีกต่อไป

การวิเคราะห์งบการเงิน Financial Statements Analysis

OUTLINE: การวิเคราะห์งบการเงิน

➤ เครื่องมือในการวิเคราะห์งบการเงิน

- งบการเงินฐานร่วม (Common Size Statements)
- อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis)

➤ งบการเงินฐานร่วม

- งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จฐานร่วม
- งบแสดงฐานะการเงินฐานร่วม

➤ อัตราส่วนทางการเงิน

- ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)
- การใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ลงทุน (Asset Utilization Ratios)
- สภาพคล่อง (Liquidity Ratios)
- ความมั่นคงทางการเงินหรือความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาว (Leverage Ratios)
- การประเมินค่า (Valuation Ratios)

➤ ข้อจำกัดของการวิเคราะห์งบ เมื่อใช้ในการเปรียบเทียบ

➤ การเปรียบเทียบกับอัตราส่วนอ้างอิง

➤ สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า

งบการเงินฐานร่วม (Common Size Statements)

- เป็นงบการเงินที่จัดทำขึ้นใหม่ จากที่มีหน่วยเป็นเงินตราให้มีหน่วยเป็นเปอร์เซ็นต์แทน
- ทำให้ได้โดยเทียบทุกรายการในงบการเงิน ให้เป็นเปอร์เซ็นต์ของรายการที่เป็นฐานร่วมกันของงบการเงินนั้นๆ เช่นงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ใช้ยอดขายเป็นฐานร่วม งบแสดงฐานะการเงิน ใช้สินทรัพย์รวมเป็นฐานร่วม เป็นต้น
- เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ทั้งการเปรียบเทียบกับตัวเองข้ามปี หรือกับคู่แข่ง เนื่องจากทุกรายการ ต่างก็เป็นเปอร์เซ็นต์ของฐานเดียวกันทั้งสิ้น

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จฐานร่วม

บริษัท เพ็ญฟ้า จำกัด
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จฐานร่วม
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

	พันบาท	%
รายได้จากการขาย	2,311	100
ต้นทุนขาย	1,000	43.3
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (ไม่รวมค่าเสื่อมราคา)	344	14.9
ค่าเสื่อมราคา	276	11.9
กำไรจากการดำเนินงาน	691	29.9
ดอกเบี้ยจ่าย	141	6.1
ภาษี (30%)	165	7.1
กำไรสุทธิ	385	16.7
เงินปันผล	154	6.7%
กำไรสะสม	231	10.0%

งบแสดงฐานะการเงินฐานรวม

บริษัท เพิงฟ้า จำกัด
งบแสดงฐานะการเงินฐานรวมเปรียบเทียบ
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559, 2558

สินทรัพย์	2559		2558	
	พันบาท	%	พันบาท	%
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสด	98	2.7	84	2.5
ลูกหนี้	188	5.2	165	4.9
สินค้าคงเหลือ				
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	422	11.8	393	11.7
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	708	19.7	642	19.1
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	2,880	80.3	2,731	80.9
รวมสินทรัพย์	3,588	100.0	3,373	100.0

ก.ง.201 การเงินธุรกิจ 1/2561

33

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	2559		2558	
	พันบาท	%	พันบาท	%
หนี้สินหมุนเวียน				
เจ้าหนี้การค้า	344	9.6	312	9.2
ตั๋วเงินจ่าย	196	5.5	231	6.8
รวมหนี้สินหมุนเวียน	540	15.1	543	16.0
หนี้สินระยะยาว	457	12.7	531	15.7
รวมหนี้สิน	997	27.8	1,074	31.7
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
หุ้นสามัญและส่วนเกินมูลค่าหุ้น	550	15.3	500	14.8
กำไรสะสม	2,041	56.9	1,799	53.3
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	2,591	72.2	2,299	68.1
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	3,588	100.0	3,373	100.0

ก.ง.201 การเงินธุรกิจ 1/2561

34

การวิเคราะห์งบการเงินมีประโยชน์อย่างมาก
ต่อฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้:

- ฝ่ายผู้บริหาร
- ฝ่ายเจ้าหนี้
- ฝ่ายผู้ลงทุน
- ฝ่ายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง และที่สนใจ

ก.ง.201 การเงินธุรกิจ 1/2561

35

อัตราส่วนทางการเงินแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม

1. ความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)
2. การใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ลงทุน (Asset Turnover หรือ Asset Utilization Ratios)
3. สภาพคล่อง (Liquidity Ratios หรือ Short-Term Solvency Ratios)
4. ความมั่นคงทางการเงินหรือความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาว (Leverage Ratios หรือ Long-Term Solvency Ratios)
5. การประเมินค่า (Valuation Ratios)

ก.ง.201 การเงินธุรกิจ 1/2561

36

1. ความสามารถในการทำกำไร

มีวิธีการวัดความสามารถในการทำกำไร 2 วิธี:

1. วัดผลกำไรเทียบกับยอดขาย เรียกว่า อัตรากำไร (Margin)
เป็นการวัดภายในงบกำไรขาดทุนเอง ให้ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการควบคุมค่าใช้จ่ายของกิจการ
2. วัดผลกำไรเทียบกับเงินลงทุนในสินทรัพย์ เรียกว่า อัตราผลตอบแทน (Return) โดยวัดจากงบการเงินหลัก 2 งบคือ งบกำไรขาดทุน และงบดุล ให้ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการสร้างผลกำไรจากเงินที่ลงทุนไป เป็นการวัดประสิทธิภาพของเงินลงทุนด้วย

ความสามารถในการทำกำไร: อัตราผลตอบแทน (Return)

อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของเจ้าของ

$$(ROE) = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของเจ้าของ}} \times 100 \%$$

ROE เป็นการวัดอัตราผลตอบแทนที่เจ้าของได้รับ จากการนำเงินมาลงทุน เนื่องจากเจ้าของมีความเสี่ยงมากที่สุดในการนำเงินมาลงทุน เจ้าของจึงมีความคาดหวังอัตราผลตอบแทนที่สูง เพื่อชดเชยความเสี่ยงที่สูงนั้น

การวิเคราะห์ดูปองท์ (DuPont Analysis): ROA

- เป็นการใช้อัตราส่วนทางการเงินหลายตัวประกอบกัน เพื่อการวิเคราะห์ปัญหา
- โดยปกติได้ว่า $ROA = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$
DuPont: $ROA = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ยอดขาย}} \times \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$
 $= \text{อัตรากำไรสุทธิ} \times \text{อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม}$
- อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการอธิบายค่า ROA ได้แก่
  1. อัตรากำไรสุทธิ (NPM)
  2. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (TATO)

การวิเคราะห์ดูปองท์ (DuPont Analysis): ROE

- โดยปกติ $ROE = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผูถือหุ้น}}$
DuPont: $ROE = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ยอดขาย}} \times \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \times \frac{\text{สินทรัพย์รวม}}{\text{ส่วนของเจ้าของ}}$
- อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการอธิบายค่า ROE ได้แก่
  1. อัตรากำไรสุทธิ (NPM)
  2. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (TATO)
  3. ตัววัดความเสี่ยงของเจ้าของ (EM)

โดยสรุป DuPont Analysis ช่วยให้การวิเคราะห์เป็นไปสมบูรณ์ โดยครอบคลุมทุกกิจกรรมสำคัญของธุรกิจดังนี้:

อัตราส่วนทางการเงิน	ใช้วัดกิจกรรมที่สำคัญของธุรกิจดังนี้:
<u>กำไรสุทธิ</u> ยอดขาย	วัดความสามารถในการดำเนินงาน Operating Efficiency
<u>ยอดขาย</u> สินทรัพย์รวม	วัดความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ลงทุน Investment Efficiency หรือ Assets Utilization
<u>สินทรัพย์รวม</u> ส่วนของเจ้าของ	วัดความสามารถในการจัดหาแหล่งเงินทุน: เงินกู้หรือเงินทุน Financing Efficiency หรือ Financial Leverage

ความสามารถในการทำกำไร: อัตรากำไร (Margin)

อัตรากำไร (Margin) ประกอบด้วย:

- อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin หรือ GPM)
- อัตรากำไรจากการดำเนินงาน
(Operating Profit Margin หรือ OPM)
- อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin หรือ NPM)

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร: Margin 1

$$\text{อัตรากำไรขั้นต้น (GPM)} = \frac{\text{กำไรขั้นต้น}}{\text{ยอดขาย}} \times 100\%$$

จากกำไรขั้นต้น = ยอดขาย – ต้นทุนสินค้าที่ขาย
จะได้ว่าอัตรากำไรขั้นต้นจะมีค่าสูงหรือต่ำ ขึ้นอยู่กับต้นทุนสินค้าที่ขาย ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงในอัตรากำไรขั้นต้นเมื่อเปรียบเทียบข้อมูลข้ามปี จึงให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมต้นทุนสินค้าที่ขาย

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร: Margin 2

$$\text{อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (OPM)} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{ยอดขาย}} \times 100\%$$

กำไรจากการดำเนินงาน = กำไรขั้นต้น – ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
จะได้ว่าอัตรากำไรจากการดำเนินงานจะมีค่าสูงหรือต่ำ ขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงในอัตรากำไรจากการดำเนินงานเมื่อเปรียบเทียบข้อมูลข้ามปี จึงให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร: Margin 3

$$\text{อัตรากำไรสุทธิ (NPM)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ยอดขาย}} \times 100 \%$$

กำไรสุทธิ = กำไรจากการดำเนินงาน – ดอกเบี้ย – ภาษีเงินได้
ถ้าธุรกิจสามารถสร้างกำไรจากการดำเนินงานได้แล้ว กำไรสุทธิจะมีมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายทางการเงิน คือ ดอกเบี้ยจ่ายนั่นเอง
อย่างไรก็ตามอัตรากำไรสุทธิ แสดงผลภาพรวมในการดำเนินงานหลังจากหักค่าใช้จ่ายทุกประเภทแล้ว

ความสามารถในการทำกำไร: Return

อัตราผลตอบแทน (Return) ประกอบด้วย:

- อัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุน

Return on Investment (ROI) หรือ Return on Assets (ROA)

- อัตราผลตอบแทนจากการดำเนินงาน

Basic Earning Power (BEP)

- อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

Return on Equity (ROE)

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร: Return 1

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุน (ROA หรือ ROI)} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์ลงทุน}} \times 100 \%$$

เป็นการวัดผลกำไรซึ่งเป็น Output จากการดำเนินงาน เทียบกับเงินลงทุนในสินทรัพย์ซึ่งเป็น Input ที่ได้ลงทุนไป แสดงถึงประสิทธิภาพของการบริหารการลงทุนให้เกิดประโยชน์ และสร้างผลตอบแทนให้กับกิจการ

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร: Return 2

$$\text{Basic Earning Power (BEP)} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ลงทุน}} \times 100 \%$$

BEP เป็นอัตราส่วนทางการเงิน ที่ใช้กำไรจากการดำเนินงานแทนกำไรสุทธิ (ที่ ROA ใช้) ในการคำนวณอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ทั้งนี้สินทรัพย์ลงทุนเป็นการลงทุนที่ใช้แหล่งเงินทุนทั้งจากการกู้ยืม และจากส่วนของเจ้าของ ดังนั้นการใช้ผลกำไรจากการดำเนินงานในการคำนวณน่าจะเหมาะสมกว่า เนื่องจากเป็นกำไรของทั้งเจ้าหนี้และเจ้าของ ในขณะที่กำไรสุทธิ เป็นของเจ้าของเท่านั้น

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร: Return 3

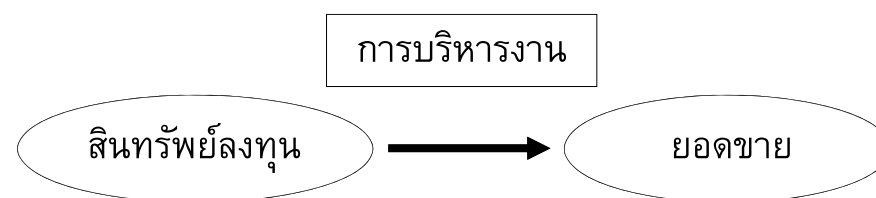
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

$$(ROE) = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \times 100 \%$$

ROE เป็นการวัดอัตราผลตอบแทนที่เจ้าของได้รับ จากการนำเงินมาลงทุน เนื่องจากเจ้าของมีความเสี่ยงมากที่สุดในการนำเงินมาลงทุน เจ้าของจึงมีความคาดหวังอัตราผลตอบแทนที่สูงเพื่อชดเชยความเสี่ยงที่สูงนั้น

ความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ลงทุน

ธุรกิจมีการลงทุนในสินทรัพย์ เพื่อสร้างรายได้ การวัดความสามารถหรือประสิทธิภาพในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ลงทุน จึงเป็นการเปรียบเทียบระหว่างยอดขาย (Output) ที่ทำได้ และเงินลงทุนในสินทรัพย์ (Input) ที่ได้ลงทุนไป

อัตราส่วนความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ลงทุน 1

$$\text{อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

(Total Asset Turnover)

อัตราหมุนเวียนนี้ใช้วัดประสิทธิภาพของเงินลงทุนในสินทรัพย์รวมทั้งหมดที่ได้ลงทุนไป ว่าสามารถสร้างยอดขายได้มากน้อยเพียงใด ธุรกิจที่อยู่ในอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เงินลงทุนมาก (Capital Intensive Industry) มักมีอัตราหมุนเวียนค่อนข้างต่ำ

อัตราส่วนความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ลงทุน 2

$$\text{Capital Intensity Ratio} = \frac{\text{สินทรัพย์รวม}}{\text{ยอดขาย}}$$

อัตราส่วนนี้เป็นส่วนกลับของอัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม ค่าที่คำนวณได้ เช่น 1.5 ให้ความหมายที่น่าสนใจว่า เพื่อให้สามารถสร้างยอดขายให้ได้ 1 บาท ธุรกิจจะต้องลงทุนในสินทรัพย์ทั้งหมด 1.50 บาทเป็นต้น ธุรกิจที่เป็นประเภท Capital Intensive จะมีค่าอัตราส่วนนี้สูง ประเภท Labor Intensive จะมีค่าอัตราส่วนนี้ต่ำกว่า

อัตราส่วนความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ลงทุน 3

$$\text{อัตราหมุนเวียนสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน} = \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน}}$$

(Non-Current Assets Turnover)

อัตราส่วนนี้ใช้วัดการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ลงทุนไปเช่น โรงงาน เครื่องจักร เป็นต้น ว่าสามารถสร้างยอดขายได้อย่างเหมาะสมหรือไม่ โดยทั่วไปคำว่าเหมาะสมหรือไม่เป็นการเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน

อัตราส่วนความสามารถในการใช้ประโยชน์จากการลงทุนในลูกหนี้

อัตราส่วนนี้สามารถใช้วัดสภาพคล่องของลูกหนี้ (อัตราส่วนทางการเงินกลุ่มที่ 3) ด้วย

$$\text{อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้} = \frac{\text{ยอดขายเชื่อ}}{\text{ลูกหนี้การค้า}}$$

(A/R Turnover)

$$\text{จำนวนวันรับชำระหนี้} = \frac{365 \text{ วัน (ใน 1 ปี)}}{\text{อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้}}$$

(A/R Days)

$$\text{หรือจำนวนวันรับชำระหนี้} = \frac{\text{ลูกหนี้การค้า}}{\text{ยอดขายเชื่อต่อวัน}}$$

อัตราส่วนความสามารถในการใช้ประโยชน์จากการลงทุนในสินค้า

อัตราส่วนนี้สามารถใช้วัดสภาพคล่องของสินค้า(อัตราส่วนทางการเงินกลุ่มที่ 3)ด้วย

$$\text{อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ} = \frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือ}}$$

(Inventory Turnover)

$$\text{จำนวนวันสินค้าอยู่ในคลัง} = \frac{365 \text{ วัน (ใน 1 ปี)}}{\text{อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ}}$$

(Inventory Days)

$$\text{หรือ จำนวนวันสินค้าอยู่ในคลัง} = \frac{\text{สินค้าคงเหลือ}}{\text{ต้นทุนสินค้าขายต่อวัน}}$$

อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratios)

สภาพคล่องของธุรกิจ แสดงถึงความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ผูกพันระยะสั้น มีมากหรือน้อยเพียงใด วิเคราะห์ได้จาก สินทรัพย์หมุนเวียนที่มีอยู่ จะสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ตามกำหนดเวลาเพื่อจ่ายชำระหนี้สินหมุนเวียนหรือไม่

อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์สภาพคล่อง 1

$$\text{อัตราส่วนหมุนเวียน (Current Ratio)} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

เป็นการเปรียบเทียบระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนที่ลงทุนไป ว่ามีมากน้อยเป็นกี่เท่า ของหนี้สินระยะสั้นที่ต้องชำระคืนภายใน 1 ปี อัตราส่วนหมุนเวียนมีค่าสูง แสดงถึงสภาพคล่องที่สูง และความเสี่ยงต่ำ แต่ละประเภทธุรกิจก็จะมีค่าสูง หรือต่ำที่แตกต่างกันไป

อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์สภาพคล่อง 2

$$\text{อัตราส่วนหมุนเวียนเร็ว (Quick หรือ Acid Test Ratio)} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินค้าคงเหลือ}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

สินทรัพย์หมุนเวียนแต่ละประเภท มีสภาพคล่องหรือความสามารถในการเปลี่ยนเป็นเงินสดต่างกัน สินค้าคงเหลือถือว่ามีสภาพคล่องต่ำที่สุดในบรรดาสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งหลาย การนำเอามาหักออกจึงเป็นการวิเคราะห์สภาพคล่อง จากสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีสภาพคล่องจริงๆ

อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์สภาพคล่อง 3: ลูกหนี้

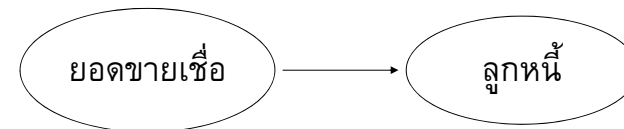
การวิเคราะห์สภาพคล่องของ ลูกหนี้การค้า ทำได้โดยอาศัยอัตราส่วนทางการเงิน 2 ตัวได้แก่:

1. อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (A/R Turnover Ratio) บอกถึงจำนวนครั้งโดยเฉลี่ยที่ลูกหนี้ เปลี่ยนเป็นเงินสด หรือจำนวนครั้งโดยเฉลี่ยที่สามารถเก็บเงินจากลูกหนี้ได้ ภายในรอบระยะเวลา 1 ปี ค่าที่สูงแสดงถึงสภาพคล่องของลูกหนี้มีสูงด้วย
2. จำนวนวันของลูกหนี้ (A/R Days หรือ Collection Period หรือ Days Sales Outstanding) บอกถึงระยะเวลาโดยเฉลี่ยนับจากวันขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ จนถึงวันที่รับชำระเงินจากลูกหนี้

อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์สภาพคล่อง 3: ลูกหนี้

- ❖ บัญชีลูกหนี้การค้า เกิดจากการขายเชื่อ ดังนั้นอัตราหมุนเวียนของลูกหนี้จึงคำนวณจากการเปรียบเทียบ ยอดขายเชื่อของปี กับ ลูกหนี้คงเหลือ ณ วันสิ้นปี

- ❖ จำนวนวันของลูกหนี้คำนวณจากจำนวนวันใน 1 ปีหารด้วยอัตราหมุนเวียนของลูกหนี้

อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์สภาพคล่อง 3: ลูกหนี้

$$\text{อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้ (A/R Turnover)} = \frac{\text{ยอดขายเชื่อ}}{\text{ลูกหนี้การค้า}} \quad ①$$

$$\text{จำนวนวันรับชำระหนี้ (A/R Days)} = \frac{360 \text{ หรือ } 365 \text{ วัน (ใน 1 ปี)}}{\text{อัตราหมุนเวียนของลูกหนี้}} \quad ②$$

$$\text{หรือ จำนวนวันรับชำระหนี้ (จากการแทนค่า ① ใน ②)} = \frac{\text{ลูกหนี้การค้า}}{\text{ยอดขายเชื่อต่อวัน}}$$

ตัวอย่างแสดงสภาพคล่องของลูกหนี้

สมมติ ยอดขายของปีเท่ากับ 2 ล้านบาท และ 1 ปีมี 360 วัน การมีลูกหนี้ ณ วันสิ้นปีจำนวนต่างกัน แสดงถึงสภาพคล่องที่ต่างกัน ดังนี้:

ยอดขายของปี (บาท)	ลูกหนี้ ณ วันสิ้นปี (บาท)	A/R Turnover (ครั้ง)	A/R Days (วัน)
2,000,000	200,000	10	36
	400,000	5	72
	500,000	4	90
	800,000	2.5	144
	1,000,000	2	180

อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์สภาพคล่อง 4: สินค้าคงเหลือ

การวิเคราะห์สภาพคล่องของ สินค้าคงเหลือ ทำได้โดยอาศัย

อัตราส่วนทางการเงิน 2 ตัวได้แก่:

1. อัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover Ratio) บอกถึงจำนวนครั้งที่สินค้า เปลี่ยนเป็นยอดขาย หรือ จำนวนครั้งภายในรอบระยะเวลา 1 ปี ที่ซื้อสินค้ามาขายจนหมด และซื้อใหม่มาหมุนเวียนอีกอย่างต่อเนื่อง ค่าที่สูงแสดงถึงสภาพคล่องของสินค้ามีสูงด้วย

2. จำนวนวันของสินค้า (Inventory Days) บอกถึงระยะเวลาเฉลี่ยนับจากวันซื้อสินค้ามาขาย จนถึงวันที่สินค้าขายหมด แล้วจึงมีการสั่งเข้ามาใหม่อีก

อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์สภาพคล่อง 4: สินค้าคงเหลือ

❖ บัญชีสินค้าคงเหลือ เป็นการลงทุนเพื่อสร้างยอดขาย ดังนั้นอัตราหมุนเวียนของสินค้า จึงคำนวณจากการเปรียบเทียบ ยอดขายของปี กับ สินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปี แต่เนื่องจากยอดขายบันทึกไว้ในราคาขาย ในขณะที่สินค้านับบันทึกไว้ในราคาต้นทุน จึงใช้ต้นทุนขายแทนยอดขาย เพื่อให้เป็นการเปรียบเทียบในราคาต้นทุนเหมือนกัน

ยอดขาย

← ต้นทุนขาย

← สินค้าคงเหลือ

❖ จำนวนวันของสินค้าคำนวณจากจำนวนวันใน 1 ปีหารด้วยอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์สภาพคล่อง 4: สินค้ำคงเหลือ

$$\text{อัตราหมุนเวียนของสินค้ำคงเหลือ} = \frac{\text{ต้นทุนสินค้ำขาย}}{\text{สินค้ำคงเหลือ}} \quad ①$$

(Inventory Turnover)

$$\text{จำนวนวันสินค้ำอยู่ในคลัง} = \frac{360 \text{ หรือ } 365 \text{ วัน (ใน 1 ปี)}}{\text{อัตราหมุนเวียนของสินค้ำคงเหลือ}} \quad ②$$

(Inventory Days)

$$\text{หรือ จำนวนวันสินค้ำอยู่ในคลัง} = \frac{\text{สินค้ำคงเหลือ}}{\text{ต้นทุนสินค้ำขายต่อวัน}}$$

(จากการแทนค่า ① ใน ②)

ตัวอย่าง: แสดงสภาพคล่องของสินค้ำคงเหลือ

สมมติ ยอดขายของปี
เท่ากับ 2 ล้านบาท
ต้นทุนขาย = 75%
และ 1 ปีมี 360 วัน
การมีสินค้ำคงเหลือ
ณวันสิ้นปีจำนวน
ต่างกันแสดงถึง
สภาพคล่องที่ต่างกัน
ดังนี้:

ต้นทุนขาย (บาท)	สินค้ำคงเหลือ (บาท)	Inv. TO (ครั้ง)	Inv. Days (วัน)
1,500,000	150,000	10	36
	250,000	6	60
	300,000	5	72
	600,000	2.5	144
	750,000	2	180

อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์สภาพคล่อง 5: เจ้าหนี้การค้า

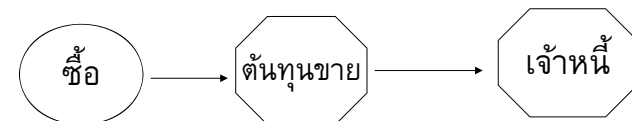
สภาพคล่องของเจ้าหนี้การค้า วิเคราะห์โดยอาศัยอัตราส่วนทางการเงิน
2 ตัวได้แก่:

1. อัตราหมุนเวียนของเจ้าหนี้ (A/P Turnover Ratio) บอกถึงจำนวน
ครั้งโดยเฉลี่ยที่จ่ายชำระเจ้าหนี้ ภายในรอบระยะเวลา 1 ปี ค่าที่สูง
แสดงว่าต้องจ่ายชำระเร็วและมากครั้ง ทำให้กิจการมีสภาพคล่องที่ดี
2. จำนวนวันของเจ้าหนี้ (A/P Days) บอกถึงระยะเวลาโดยเฉลี่ยนับ
จากวันซื้อสินค้ำเป็นเงินเชื่อ จนถึงวันที่จ่ายชำระเงินให้กับเจ้าหนี้
ระยะเวลายังสั้น บอกถึงสภาพคล่องที่ดี เพราะต้องจ่ายชำระเร็ว

เนื่องจากเจ้าหนี้การค้า เป็นหนี้สินที่ต้องจ่ายชำระ การวิเคราะห์สภาพ
คล่อง จึงต่างจากลูกหนี้ และสินค้ำซึ่งเป็นสินทรัพย์ สินทรัพย์ยิ่ง
หมุนเร็ว บอกสภาพคล่องที่สูง แต่หนี้สินที่หมุนเร็ว บอกสภาพคล่อง
ที่ต่ำ

อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์สภาพคล่อง 5: เจ้าหนี้การค้า

- ❖ ปัญหาเจ้าหนี้การค้า เกิดจากการซื้อเชื่อ ดังนั้นอัตราหมุนเวียนของ
เจ้าหนี้จึงคำนวณจากการเปรียบเทียบ ยอดซื้อเชื่อของปี กับ
เจ้าหนี้คงเหลือ ณ วันสิ้นปี ถ้าข้อมูลยอดซื้อเชื่อของปีไม่มี ส่วน
ใหญ่จะใช้ข้อมูลต้นทุนขายแทน

- ❖ จำนวนวันของเจ้าหนี้คำนวณจากจำนวนวันใน 1 ปี หารด้วยอัตรา
หมุนเวียนของเจ้าหนี้

อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์สภาพคล่อง 5: เจ้าหนี้การค้า

$$\text{อัตราหมุนเวียนของเจ้าหนี้การค้า} = \frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\text{เจ้าหนี้การค้า}} \quad ①$$

(A/P Turnover)

$$\text{จำนวนวันจ่ายชำระเจ้าหนี้} = \frac{360 \text{ หรือ } 365 \text{ วัน (ใน 1 ปี)}}{\text{อัตราหมุนเวียนของเจ้าหนี้การค้า}} \quad ②$$

(A/P Days)

$$\text{หรือ จำนวนวันจ่ายชำระเจ้าหนี้} = \frac{\text{เจ้าหนี้การค้า}}{\text{ต้นทุนสินค้าขายต่อวัน}}$$

(จากการแทนค่า ① ใน ②)

ตัวอย่าง: แสดงสภาพคล่อง เมื่อพิจารณาถึงเจ้าหนี้การค้า

สมมติ ยอดขายของปี
เท่ากับ 2 ล้านบาท
ต้นทุนขายเท่ากับ 75%
และ 1 ปี มี 360 วัน การมี
เจ้าหนี้ ณ วันสิ้นปี
จำนวนต่างกัน แสดงถึง
สภาพคล่องที่ต่างกัน
ดังนี้:

ต้นทุนขาย (บาท)	เจ้าหนี้ (บาท)	A/P TO (ครั้ง)	A/P Days (วัน)
1,500,000	200,000	7.5	48
	500,000	3	90
	600,000	2.5	144
	800,000	1.875	192
	1,000,000	1.5	240

อัตราส่วนความมั่นคงทางการเงิน (Leverage Ratio)

อัตราส่วนทางการเงินกลุ่มนี้ เป็นการวิเคราะห์สัดส่วนของแหล่งเงินทุนของ
กิจการ อันประกอบด้วยแหล่งเงินทุนที่สำคัญ 2 แหล่ง ได้แก่ หนี้สิน และเงินทุน
จากเจ้าของ การที่เจ้าของใส่เงินลงทุนเข้ามาในกิจการในสัดส่วนที่สูง ย่อมแสดง
ถึงความมั่นใจในศักยภาพของกิจการ และสร้างความมั่นคงให้กับกิจการ
ผู้เกี่ยวข้องที่ได้ใช้ประโยชน์จากอัตราส่วนทางการเงินกลุ่มนี้ ได้แก่ เจ้าหนี้ผู้ให้
เงินกู้ เช่น ธนาคารพาณิชย์ เป็นต้น โดยจะให้ความสนใจใน 2 ประเด็นหลัก
ได้แก่:

1. ความสามารถในการจ่ายชำระคืนเงินต้น
2. ความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย

ความสามารถในการชำระคืนเงินต้น

- ❖ เมื่อเจ้าหนี้ให้เงินกู้กับธุรกิจ เจ้าหนี้อย่อมคาดหวังให้ธุรกิจนำไป
สร้างรายได้ สร้างกระแสเงินสด และสามารถจ่ายชำระคืนเมื่อ
ครบกำหนด
- ❖ ในลักษณะที่ธุรกิจสามารถดำเนินงาน และสร้างรายได้อย่าง
ต่อเนื่อง ความเสี่ยงกับการไม่สามารถชำระคืนเงินต้น จะมีไม่
มากนัก
- ❖ แต่ในยามที่ธุรกิจมีปัญหา จนอาจถึงขั้นล้มละลาย ปัญหาธุรกิจ
ไม่สามารถชำระคืนเงินต้น จะเป็นเรื่องใหญ่ที่เผชิญกันอยู่ การ
ชำระคืนเงินต้นจะมาจากการขายสินทรัพย์ที่มีอยู่ แล้วนำมา
แบ่งคืนให้กับเจ้าหนี้ทั้งหลาย ตามสัดส่วน และเงื่อนไขที่กำหนด

อัตราส่วนความสามารถในการชำระคืนเงินต้น 1

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินรวม} = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

(Total Debt Ratio)

สัดส่วนของหนี้สินต่อเงินลงทุนทั้งหมดในสินทรัพย์ เริ่มจากค่า 0 ถ้าไม่กู้เงินเลย เมื่อมีการกู้เงินมากขึ้น ค่านี้จะสูงขึ้น และจะมีค่าสูงสุดเท่ากับ 1 เมื่อกู้เงินมาใช้ในการลงทุนทั้งหมด ค่านี้ยิ่งสูง ความเสี่ยงจากการที่จะไม่ได้รับคืนเงินต้นจะยิ่งสูงขึ้น

อัตราส่วนความสามารถในการชำระคืนเงินต้น 2

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน} = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของผู้เป็นเจ้าของ}}$$

(Debt to Equity Ratio)

สัดส่วนหนี้สินเทียบกับเงินทุนจากเจ้าข้อมีค่าระหว่าง 0 (เมื่อไม่มีการกู้เงินเลย) ค่านี้จะเพิ่มขึ้นเมื่อกู้มากขึ้น จนกระทั่งมีค่าสูงสุดเท่ากับ ∞ เมื่อมีการกู้เงินมาใช้ทั้งหมดหรือไม่ใช้เงินทุนจากเจ้าขเลย

สัดส่วนยังมีค่ามาก ความเสี่ยงจะยิ่งมากขึ้นด้วย

อัตราส่วนความสามารถในการชำระคืนเงินต้น 3

$$\text{อัตราส่วนสินทรัพย์รวมต่อส่วนของผู้เจ้าของ} = \frac{\text{สินทรัพย์รวม}}{\text{ส่วนของผู้เจ้าของ}}$$

(Equity Multiplier)

ถ้าแหล่งเงินทุนทั้งหมดได้มาจากเจ้าข (100% Equity Financing) อัตราส่วนนี้จะ = 1 แต่ถ้ามีการกู้เงินมาใช้เพิ่มขึ้น เงินทุนจากเจ้าขก็จะใช้น้อยลง อัตราส่วนนี้จะเพิ่มสูงขึ้น และจะมีค่าสูงสุด = ∞ เมื่อมีการใช้แหล่งเงินจากการกู้ยืมทั้งหมด (100% Debt Financing) อัตราส่วนนี้ยังมีค่าสูง แสดงถึงความเสี่ยงที่สูงที่จะไม่ได้รับชำระคืนเงินต้น อัตราส่วนนี้ใช้สำหรับ DuPont Analysis

ตารางแสดงค่า 3 อัตราส่วนหลัก ที่โครงสร้างทางการเงินต่างๆ

หนี้สิน	0	20	40	50	70	90	100
ส่วนของผู้เจ้าของ	100	80	60	50	30	10	0
สินทรัพย์รวม	100	100	100	100	100	100	100
Total Debt Ratio 1	0	0.20	0.40	0.50	0.70	0.90	1.00
Debt/Equity Ratio 2	0	0.25	0.67	1.00	2.33	9.00	∞
Equity Multiplier 3	1.00	1.25	1.67	2.00	3.33	10.00	∞

100% Equity
Financing

100% Debt
Financing

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ย

$$\text{Time Interest Earned} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}}$$

หรือ

(Interest Coverage)

เจ้าหนี้คาดหวังว่า เมื่อให้เงินกู้แก่ธุรกิจ ธุรกิจควรนำไปสร้างรายได้ มีผลกำไรจากการดำเนินงาน และสามารถนำมาชำระดอกเบี้ยเงินกู้ได้ อัตราส่วนนี้จึงแสดงถึงความสามารถในการสร้างกำไรจากการดำเนินงาน ว่าเป็นกี่เท่าของภาระดอกเบี้ยจ่ายที่มีอยู่ ค่ายิ่งสูง เจ้าหนี้ยิ่งชอบ

ทบทวนการวิเคราะห์ดูปองท์ (DuPont Analysis): ROA

เป็นการใช้อัตราส่วนทางการเงินหลายตัวประกอบกัน เพื่อการวิเคราะห์ปัญหา

โดยปกติได้ว่า $ROA = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$

DuPont: $ROA = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ยอดขาย}} * \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$

= อัตรากำไรสุทธิ * อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม

อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการอธิบายค่า ROA ได้แก่

1. อัตรากำไรสุทธิ (NPM)
2. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (TATO)

ทบทวนการวิเคราะห์ดูปองท์ (DuPont Analysis): ROE

โดยปกติ $ROE = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$

DuPont: $ROE = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ยอดขาย}} * \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{สินทรัพย์รวม}} * \frac{\text{สินทรัพย์รวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$

อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการอธิบายค่า ROE ได้แก่

1. อัตรากำไรสุทธิ (NPM)
2. อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (TATO)
3. ตัววัดคุณค่าส่วนของผู้ถือหุ้น (EM)

โดยสรุป DuPont Analysis ช่วยให้การวิเคราะห์เป็นไปสมบูรณ์ โดยครอบคลุมทุกกิจกรรมสำคัญของธุรกิจดังนี้:

อัตราส่วนทางการเงิน	ใช้วัดกิจกรรมที่สำคัญของธุรกิจดังนี้:
$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ยอดขาย}}$	วัดความสามารถในการดำเนินงาน Operating Efficiency
$\frac{\text{ยอดขาย}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$	วัดความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ลงทุน Investment Efficiency หรือ Assets Utilization
$\frac{\text{สินทรัพย์รวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$	วัดความสามารถในการจัดหาแหล่งเงินทุน: เงินกู้หรือเงินทุน Financing Efficiency หรือ Financial Leverage

ตัวอย่าง อุตสาหกรรมต่างประเภทกัน ค่า ROE อาจไม่ต่างกันมาก แต่ส่วนประกอบที่มีผลต่อ ROE จะต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะธุรกิจนั้นๆ เช่น:

ประเภทของอุตสาหกรรม	Net Profit Margin	Assets Turnover	Equity Multiplier
High Turnover เช่น ธุรกิจค้าปลีก	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
High Margin เช่น ธุรกิจ Jewelry	สูง	ต่ำ	ปานกลาง
High Leverage เช่น สถาบันการเงิน	ปานกลาง	ต่ำ	สูง

การวิเคราะห์ทางการเงินโดยใช้ DuPont Analysis

- อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) นับเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นจุดศูนย์กลางของการวิเคราะห์ทางการเงิน เนื่องจากค่า ROE โดยวิธีการของ DuPont ได้แยกส่วนประกอบสำคัญของ ROE ออกมาเป็น 3 ส่วน ซึ่งสอดคล้อง และสะท้อนให้เห็นกิจกรรมหลัก 3 อย่างของธุรกิจ
- อาศัยการวิเคราะห์นี้เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม จะทำให้เห็นได้ชัดเจน ว่าปัญหาเกิดขึ้นที่กิจกรรมใดของธุรกิจ และจะดำเนินการแก้ปัญหาให้ตรงจุดต่อไป
- ตัวอย่างในหน้าต่อไป แสดงให้เห็นถึงการวิเคราะห์ของ DuPont

ตัวอย่างการวิเคราะห์ของ DuPont

	ROE	Net Profit Margin	TA Turnover	Equity Multiplier
ค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรม	15%	3%	2	2.5
A	10%	2%	1.5	3.33
B	12%	3%	4	1.0
C	15%	3%	1	5.0
D	18%	3.6%	2	2.5

ตัวอย่างการวิเคราะห์ของ DuPont

- กรณี A มีค่า ROE ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาก จากการวิเคราะห์พบว่าเกิดปัญหขึ้นทุกด้านใน 3 กิจกรรมหลัก ด้านการดำเนินงาน มีอัตรากำไรสุทธิต่ำกว่า ด้านการลงทุน อัตราการหมุนเวียนของเงินลงทุนเพื่อการสร้างรายได้มีค่าต่ำกว่า และด้านการจัดหาเงินทุน A มีหนี้สินสูงกว่าค่าเฉลี่ย
- กรณี B ค่า ROE ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย เกิดขึ้นเพราะสาเหตุใหญ่คือการไม่ได้ใช้แหล่งเงินกู้เลย ทำให้เสียโอกาสการได้ใช้แหล่งเงินที่มีต้นทุนทางการเงินที่ต่ำกว่า และไม่ได้รับประโยชน์ทางภาษีจากดอกเบี้ยจ่าย หาก B กู้เงินใช้บ้าง โดยกู้เพียง 20% ของเงินลงทุนทั้งหมด ($\text{Equity Multiplier} = 100/80 = 1.25$) ก็จะมีผลทำให้ ROE เพิ่มขึ้นเป็น 15% ทันที

ตัวอย่างการวิเคราะห์ของ DuPont

- ❖ กรณี C แม้ว่า ROE จะมีค่าเท่ากับค่าเฉลี่ย = 15% ก็ตาม เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่า มีปัญหาที่เกิดขึ้นใน 2 ด้านใหญ่คือ ด้านการลงทุนที่ไม่ได้สร้างรายได้เท่าที่ควรเป็น และมีการกู้ยืมมากกว่าที่ควรจะเป็นด้วย ทำให้มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย และเกิดความเสี่ยงทางการเงินเพิ่มขึ้นมาก
- ❖ กรณี D มีค่า ROE ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งเกิดจากการมีอัตรากำไรสุทธิที่สูงกว่า กรณีนี้ในระยะสั้น ถือเป็นการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพอย่างมาก แต่ในระยะยาวควรมีการติดตามว่า การที่มีอัตรากำไรสุทธิที่สูงกว่าเกิดขึ้นเพราะเหตุใด ไม่ควรเป็นการขายสินค้าแพงเกินคุณภาพที่ให้ หรือการเอาเปรียบพนักงานโดยกดค่าแรง หรือสาเหตุอื่นๆที่ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรม หากไม่แล้วธุรกิจจะไม่สามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืน เป็นต้น

อัตราส่วนการประเมินค่า (Market Value Ratios)

เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงการประเมินค่ากิจการ โดยผู้ลงทุนภายนอก อัตราส่วนนี้เป็นเสมือนภาพสะท้อนจากบุคคลภายนอกว่า มองกิจการอย่างไร หากมองกิจการในทางดี คือ มีอนาคต มีศักยภาพในการสร้างรายได้ มีการบริหารงานโดยมืออาชีพ มีความโปร่งใสในด้านข้อมูล การประเมินค่าจะสะท้อนให้เห็นในราคาตลาดของหุ้นสามัญของกิจการนั่นเอง

อัตราส่วนการประเมินค่า: 1

$$\text{อัตราส่วน P/E} = \frac{\text{ราคาตลาดต่อหุ้นของหุ้นสามัญ}}{\text{กำไรสุทธิต่อหุ้นของหุ้นสามัญ}}$$

(Price /Earning Ratio)

แสดงให้เห็นว่าผู้ลงทุน เติบโตที่จะจ่ายซื้อหุ้นสามัญเป็นกี่เท่าของกำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) ที่ธุรกิจทำได้ ธุรกิจที่มีการเติบโตสูงและมีศักยภาพที่ดี ค่า P/E จะสูง ในขณะที่ธุรกิจที่มีความเสี่ยงมากกว่า จะมีค่า P/E ที่ต่ำกว่า

ถ้ากำไรสุทธิต่อหุ้น = 8 บาท ผู้ลงทุนเต็มใจซื้อหุ้นในราคาตลาดหุ้นละ 120 บาท จะได้ค่า $P/E = \frac{120}{8} = 15$ เท่า

อัตราส่วนการประเมินค่า: 2

$$\text{E/P Ratio} = \frac{\text{กำไรสุทธิต่อหุ้นของหุ้นสามัญ}}{\text{ราคาตลาดหุ้นของหุ้นสามัญ}} \times 100 \%$$

(Earning yield)

อัตราส่วน E/P เป็นส่วนกลับของอัตราส่วน P/E แสดงถึงอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนซื้อหุ้นสามัญ ในราคาตลาดนั้น เรียกว่า Earning Yield

หุ้นสามัญที่ซื้อขายด้วยค่า P/E สูง จะได้ว่ามีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนที่ต่ำ ตัวอย่างเช่น ถ้า P/E = 5 เท่า จะได้ Earning Yield = 20% แต่ถ้า P/E = 12 เท่า จะได้ Earning Yield = 8.33% เท่านั้น

อัตราส่วนการประเมินค่า: 3

$$\text{อัตราส่วน M/B} = \frac{\text{ราคาตลาดต่อหุ้นของหุ้นสามัญ}}{\text{ราคาตามบัญชีต่อหุ้นของหุ้นสามัญ}}$$

(Market / Book Ratio)

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงการประเมินราคาตลาดของหุ้นสามัญ เมื่อเทียบกับราคาตามบัญชี โดยราคาตามบัญชีได้มาจากมูลค่าของ Equity ที่บันทึกสะสมมาตั้งแต่เริ่มกิจการ เพิ่มพูนด้วยผลกำไรที่ทำได้ และนำมาลงทุนต่อจนถึงปัจจุบัน M/B ที่มีค่าสูง แสดงว่าผู้ลงทุน ได้มองเห็นศักยภาพ และอนาคตของกิจการ นอกเหนือจากการยอมรับในคุณภาพของสินทรัพย์ และการบริหารงานในปัจจุบันที่เห็นได้จากงบการเงิน

อัตราส่วนการประเมินค่า: 4

$$\text{Dividend Yield} = \frac{\text{เงินปันผลที่คาดว่าจะได้รับ}}{\text{ราคาตลาดต่อหุ้นของหุ้นสามัญ}} \times 100 \%$$

อัตราผลตอบแทนจากเงินปันผล (Dividend Yield) เป็นส่วนหนึ่งของผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนในหุ้นสามัญคาดหวัง จากการลงทุน เช่น ถ้าเงินปันผลต่อหุ้นที่คาดว่าจะได้รับเท่ากับ 6 บาทต่อหุ้น และผู้ลงทุนเต็มใจลงทุนในราคาตลาดหุ้นละ 150 บาท แสดงว่าผู้ลงทุนคาดหวัง $\text{Dividend Yield} = \frac{6}{150} \times 100 = 4\%$

ข้อจำกัดในการวิเคราะห์งบการเงินเพื่อการเปรียบเทียบ

- ❖ กิจการที่นำมาเปรียบเทียบกัน ควรเป็นธุรกิจประเภทเดียวกัน
- ❖ อัตราเงินเฟ้ออาจทำให้ผลของการวิเคราะห์บิดเบือน
- ❖ ธุรกิจที่เป็นไปตามฤดูกาล ควรใช้ค่าเฉลี่ยไม่ใช่ค่า ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง
- ❖ ให้พิจารณานโยบายการบัญชีที่ต่างกันของแต่ละกิจการก่อนเปรียบเทียบกัน
- ❖ ควรระวังการ " ตกแต่งบัญชี " อาจทำให้การตีความหมายผิดพลาดได้

การเปรียบเทียบกับอัตราส่วนอ้างอิง

การเปรียบเทียบกับข้อมูลของตัวเองต่างเวลากัน (Trend Analysis) ทำให้เห็นแนวโน้มว่า "ดีขึ้น" หรือ "แย่ลง"

ตัวอย่าง : บริษัท เพ็ญฟ้า จำกัด

	2554	2553	2552	2551	2550
อัตรากำไรสุทธิ	6.3%	6.5%	7.2%	7.6%	8%

การเปรียบเทียบกับอัตราส่วนอ้างอิง

การเปรียบเทียบกับข้อมูลค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน (Industry Average) ทำให้รู้ว่า “ดีจริง” หรือ “แย่จริง”

ตัวอย่าง อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีอัตรากำไรสุทธิเฉลี่ย = 10%
ถ้าบริษัท เพียงฟ้า จำกัด เป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว
เช่นกัน มีอัตรากำไรสุทธิลดลงทุกปีจนเป็น 6.3% ในปีปัจจุบันเป็น
ดังนี้ จะพบว่ามีปัญหาพบเกิดขึ้นกับ บริษัท เพียงฟ้า จำกัด
แน่นอนในเรื่องของการควบคุมค่าใช้จ่าย

การเปรียบเทียบกับอัตราส่วนอ้างอิง

- ♦ การเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่เหมาะสม (Target) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ไม่มีคู่แข่งชัดเจน เช่น รัฐวิสาหกิจ ที่มีวัตถุประสงค์หลักในการให้บริการ สาธารณูปโภค เป็นต้น อาจใช้วิธีการกำหนดเป้าหมายที่เป็นไปได้ในการประเมินผลงาน
- ♦ การเปรียบเทียบกับกลุ่มบริษัทที่เป็นผู้นำในอุตสาหกรรม (Benchmarking) เช่นกลุ่มธนาคารขนาดใหญ่ ซึ่งมีทรัพยากรคล้ายคลึงกัน มักต้องการเปรียบเทียบในกลุ่ม เพื่อให้ได้การวิเคราะห์ที่ดียิ่งขึ้น

สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning Signal)

- ⊕ สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าด้านการเงิน สามารถใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ทางการเงิน โดยอาศัยงบการเงินพื้นฐานได้แก่
  - ⇒ งบแสดงฐานะการเงิน
  - ⇒ งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
- ⊕ สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าด้านการจัดการและผู้บริหาร
- ⊕ สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าด้านการดำเนินงาน